

Pasirengimas LIETUVIŲ kalbos stojamajam į I gimnazijos klasę

Eil. Nr.	Turinys	Galimi pavyzdžiai
	<i>Morfologija ir rašyba</i>	
1.	Ilgieji ir trumpieji balsiai <i>i-y, u-ū</i>	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kurią raidę reikia įrašyti.</p> <p><i>Daugeliui dar trūksta sk__ (1)rybos įg__ (2)džių, ypač paž__ (3)minių ir įterpinių.</i></p> <p>1. A-i B-y C-į; 2. A-u B-ū C-ų; 3. A-i B-y C-į.</p>
2.	Nosinės balsės <i>a, e, i, u</i>	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kurią raidę reikia įrašyti.</p> <p><i>G__ (1)sdina ją sesės – šoka ji staiga ir kasas šviesiąsias gr__ (2)žiasi nuoga.</i></p> <p>1. A-a B-a; 2. A-e B-e;</p>
3.	Balsės <i>e ir (i)a</i>	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kurią raidę reikia įrašyti.</p> <p><i>Tu pasidarei kažkoks keistas, lioveisi džiaug__ (1)sis ir didžiav__ (2)sis tau rodomu dėmesiu.</i></p> <p>1. A-e B -e C- ia D- ią; 2. A-e B -e C- ia D- ią.</p>
	Galūnių rašyba	<p>UŽDUOTIS. Įrašykite trūkstamas žodžių galūnes.</p> <p><i>Pusseser__ (kam?), apynauj__s mašinas, sodresn__ spalvą, naujoje foj__, pusžal__s kriaušes, švelniaviln__ avelę, perskaitė keliolik__ apsakymų, keliavome po kalvot__s__s apylinkes.</i></p>
4.	Priebalsių asimiliacija	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kurią raidę reikia įrašyti.</p> <p><i>Dirbdami ke__ (1)davome saulėje, bet užduotį įvy__ (2)dydavome.</i></p> <p>1. A-s B-z C-p D -b; 2. A-k B-g.</p>
5.	Priebalsės j rašyba	<p>UŽDUOTIS. Įrašykite trūkstamas <i>i, j, ij, ji</i>.</p> <p><i>Av__acija, inic__alas, patr__otizmas, olimp__ada, v__oklis, ser__a, diferenc__avimas, inter__eras, bril__antas, aukc__onas, hero__škas, mil__onas, plag__avimas, kl__entas, pavil__onas, Sebast__onas, spec__alistas, rad__otechnika.</i></p>

Sintaksė ir skyryba																																																						
1.	Sakinio dalys	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kurios sakinio dalys yra pabraukti ir skaičiukais pažymėti žodžiai.</p> <p><u>Žaliame 1 baseinėlyje 2 ramiai įsitaisęs pliuškenosi 3 mažylis 4. Žibančios akys staiga 5 slystelėjo šalia stovinčia 6 smėlio 7 dėže. Berniukas nedrąsiai 8 ėmė ropštis iš baseino. Judesiukai buvo atsargūs 9, o akyse 10 degė ryžtas.</u></p> <p>A. Veiksnyss B. Tarinys C. Papildinys D. Pažyminys E. Aplinkybė</p>																																																				
2.	Vientisinio sakinio skyryba: a) vienaarūšės sakinio dalys, b) pažyminiai, c) aplinkybės, d) įterpiniai, f) kreipiniai, g) lyginamieji posakiai.	<p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kokio reikia skyrybos ženklo ar nereikia visai.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sakiniai</th> <th>Skyrybos ženklo nereikia A</th> <th>Reikia kablelio B</th> <th>Reikia brūkšnio C</th> <th>Reikia dvitaškio D</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Įėjo jaunikaitis ☐ su ažuoline lazda.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vakare ☐ prie pat miško pastebėjome šmirinėjantį žmogų.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Darželyje žydėjo tulpės ☐ baltos, raudonos.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parke, kopose, jūroje ☐ visur buvo pilna poilsiautojų.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Taisyk žodžiui vietą ☐ kaip svečiui patalą.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>UŽDUOTIS. Nurodykite, kuriuose sakiniuose yra skyrybos klaidų, kuriuose nėra.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sakiniai</th> <th>Yra klaidų A</th> <th>Nėra klaidų B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vanduo, sunkdamasis pro dirvožemį, išplauna viršutinius sluoksnius.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Milijonai mažų dulkelių atsidūrusių saulėlydžio šviesoje suspindi lyg auksas.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Šmūkstelėjo į girią ne takais tik stačiai į šlaitą.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pasiėmiau smuiką ir natas ir išėjau į muzikos mokyklą.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Sakiniai	Skyrybos ženklo nereikia A	Reikia kablelio B	Reikia brūkšnio C	Reikia dvitaškio D	Įėjo jaunikaitis ☐ su ažuoline lazda.					Vakare ☐ prie pat miško pastebėjome šmirinėjantį žmogų.					Darželyje žydėjo tulpės ☐ baltos, raudonos.					Parke, kopose, jūroje ☐ visur buvo pilna poilsiautojų.					Taisyk žodžiui vietą ☐ kaip svečiui patalą.					Sakiniai	Yra klaidų A	Nėra klaidų B	Vanduo, sunkdamasis pro dirvožemį, išplauna viršutinius sluoksnius.			Milijonai mažų dulkelių atsidūrusių saulėlydžio šviesoje suspindi lyg auksas.			Šmūkstelėjo į girią ne takais tik stačiai į šlaitą.			Pasiėmiau smuiką ir natas ir išėjau į muzikos mokyklą.					
Sakiniai	Skyrybos ženklo nereikia A	Reikia kablelio B	Reikia brūkšnio C	Reikia dvitaškio D																																																		
Įėjo jaunikaitis ☐ su ažuoline lazda.																																																						
Vakare ☐ prie pat miško pastebėjome šmirinėjantį žmogų.																																																						
Darželyje žydėjo tulpės ☐ baltos, raudonos.																																																						
Parke, kopose, jūroje ☐ visur buvo pilna poilsiautojų.																																																						
Taisyk žodžiui vietą ☐ kaip svečiui patalą.																																																						
Sakiniai	Yra klaidų A	Nėra klaidų B																																																				
Vanduo, sunkdamasis pro dirvožemį, išplauna viršutinius sluoksnius.																																																						
Milijonai mažų dulkelių atsidūrusių saulėlydžio šviesoje suspindi lyg auksas.																																																						
Šmūkstelėjo į girią ne takais tik stačiai į šlaitą.																																																						
Pasiėmiau smuiką ir natas ir išėjau į muzikos mokyklą.																																																						

3.	Vientisinio sakinio skyrybos aiškinimas	<p>UŽDUOTIS. Paaiškinkite, kas skiriama skaitmenimis pažymėtais skyrybos ženklais.</p> <p><i>1.Našlaitei,¹ po motinos mirties atsidūrusiai samdinės pozicijoje,¹ padeda karvutė, pelytės, gulbės –² stebuklingi gyvūnai, ³palikti arba atsiųsti mirusios motinos. 2. Pamatė ragana,⁴atrodo,⁴ nebesugalvodama, kokius darbus našlaitei užduoti, siekia podukrą pražudyti. 3.Pikta, valdinga,⁵ ji rezga vieną klastą po kitos: iškasa duobę ir pripila į ją žarijų,⁶ nugalabija geruosius patarėjus. 4.Pamatė,⁷ arba ragana,⁷stebina atkakliu žiaurumu – tik našlaitės mirtis ją,⁸ kamuojamą keršto,⁸ galėtų nuraminti.</i></p> <p>A- Praleista sudurtinio tarinio jungtis. B- Atskiriamos vienaarūšės sakinio dalys. C- Apibendrinamasis žodis po vienaarūšių sakinio dalių. D- Apibendrinamasis žodis prieš vienaarūšės sakinio dalis. E- Priedėlis po pažymimojo žodžio. F- Išplėstinis būdvardinis ar dalyvinis pažyminys po pažymimojo žodžio. G- Vienarūšiai derinamieji pažyminiai po pažymimojo žodžio. H- Pažyminiai, einantys prieš įvardžiu išreikštą pažymimajį žodį. I- Išplėstinė dalyvinė (pusdalyvinė, padalyvinė) aplinkybė. J- Tikslinamoji aplinkybė. K- Įterpinys.</p>
----	---	---